a ¶ Confouemus. ſic. s. de ſup. neg. p̄. lʒ. nam et ordinata caritas a ſeipſa incipit. xxiij. q. v. ſi nō lʒ. de vſupal. niſi ſpā
b ¶ Propinquoꝝ. no. caſum in quo laico iniurias ex lis cōica tus eſt. ſic. s. de elec. ſciāt. j. de ſen. ex. quicunq̧.
c ¶ Satiſfactum. ergo nō ſufficit cautō imo dʒ p̄cedere ſatiſfactio. ſic cū quis excōicatus eſt ꝓ manifeſta offenſa. s. d. v. ſig. ex ptc. i. et. c. ſe. vel ꝓ manifeſta cōtūacia. ut. j. de ſen. ex. venerabilib⁹. §. ſecus.
d ¶ Abſoluatur. tūc demum poterit ab ordinario abſolui. ex quo papa ſibi nō reſeruauit. de ſent. ex. nup.

Nos q. ꝯ hos cōtra quos ꝓuidebat h⁹ arguebat her. de ꝓuil. quāto. in glo. i. in fi.
f ¶ Subditis. lʒ ſolis ſubditis imperarēt. tñ clericis cōpetebat actio de dolo ad ſuū dānū conſequendū. q̄ ꝯpetit quotienſcūq̧ aliq̄d de dolo fit. et alia actō deficit. ff. d do. . l. i. Jo.
g ¶ Libertatis. iſti lʒ quo ad vba viderent̄ nō infringere libertatē. tñ infringebāt quo ad mentē faciēdo fraudem de pſona ad pſonā. de quo dic ut. xiij. q. iij. plerīq̧. s. de priuil̄. quāto. ff. de leg. ꝯtra. j. de regu. iur̄. c. vl. et cōtra tales habebas ꝓuiſū. s. de ſen. ex. grauē.
h ¶ Subiacere. in ſtatutarijs prīrib⁹ conſulibus et ſcriptoribus ſtatutoꝝ que ſunt cōtra libertatē eccleſie. dic ut. s. de ſen. ex. nouerit.

ordinarios iudices vl̄ ap. literas iuſticie complemētū quin potius ſup illis recurrere ad iudiciū ſeclare vel a lite cauſa ſeu queſtione deſiſtere compelluntur

¶ Nos iuſticiam noſtraꝫ et eccleſie ſponſe noſtre nolentes negligere qui alios in ſua iuſticia confouemus ſtatuim⁹ ne quis impetratores lrāꝝ noſtrarum. vel alios ad forum ecclaſticuꝫ recurrentes ſup cauſis q̄ ad idē forū de iure l̄ de antiqua cōſuetudine ꝑtinere noſcunt̄ ad deſiſtendum. vel in foro ſeculari de q̄ſtionibus hmōi litigandū ꝑ eorūdē iudicū ecclaſticorū vel impetrantiū aut litigātiū ſeu volētiū litigare aut ꝓpinquoꝝ ipoꝝ ſeu reꝝ illoꝝ aut eccleſiaꝝ ſuarū etiam captōem modis ve aliis q̄buſcūq̧ ꝯpellat ſeu cōpelli faciat vel ꝓcuret. nec ꝑ ſe alioſue impediat quominus corā iudicib⁹ ecclaſticis delegatis ſeu ordinarijs querelantib⁹ de cauſ q̄ ut p̄miſſum eſt ad ꝯgnitionem ꝑtinēt eorundē poſſint libere iuſticiā obtinere. nec ad p̄dicta facienda det auxiliū ꝯſiliū l̄ fauorē.

¶ Si quis vero ꝯtra preſūpſerit excōicatōni ſeipſo facto nouerit ſubiacere. a qua niſi tam iudici cuius cognitio fuerit impedita vel iuriſdictō vſurpata q̄ꝫ parti q̄ turbata in ꝓſecutione fuerit ſui iuris de iniuria. dānis. expenſis. et intereſſe prius ꝑ eundem integre fuerit ſatiſfactū nullatenus abſoluat̄. Idem.

Nos qui tpale dominium obtinētes ſuis ſubditis ne p̄latis aut clericis ſeu pſonis ecclaſticis quicq̧ vendāt aut emant aliquid ab eiſdem neq̧ ipſis blada molāt coquāt panem aut alia obſequia exhibere p̄ſumant. aliq̄ñ interdicūt cum talia in derogationē libertatis ecclaſtice p̄ſumantur eoipſo excōicatōis ſnie decernim⁹ ſubiacere. B Omiſſa. viij.

Ut clerici vl̄ monachi ſecularibus ſe negocijs immiſc.

Statutū felicis recordatōis honorij pape. iij. p̄deceſſoris nr̄i q̧ decanis archidiaconis. p̄poſitis plebāis cantorib⁹ et alijs clericis habētib⁹ pſonatus audire leges vel phiſicaꝫ interdicit ad eos q̄ parrochiales eccias obtinere noſcuntur

ſūma huius ti. in fi. et ꝯcor. pe. et abbas. et eſt rō. q2 ꝯſtō illa penalis erat. et ideo reſtringenda. j. de reg. iur̄. in peis. cum ſuis cōcor. Nō ob. de elec. dudū. ij. ubi dr̄ q̧ idem iudiciū ꝛc. q2 illud hʒ locū in caſu ipius dec. ſ. quo ad pluralitatem. Itē quo ad ordines. vides eni q̧ archidiacon⁹ nō cogitur niſi ad diaconatū. de elec. cuꝫ in cunctis. ergo nec habēs curā animarum. ſed h̄ eſt falſū. ut. s. e. li. de elec. lʒ canon. Reprobata eſt autem opi. ber. ꝛ inno. ſm quoſdaꝫ libros. et hoſt. qui dicebant contrarium, ꝓpter dictaꝫ decre. dudū. Item ex eo q̧ q̄s hʒ curā ſacerdoſ fieri dʒ. ſed ſacerdotes ꝓhibent̄ ꝑ ipaꝫ decre. honorij. g⁹ ꝛ curā hñtes. Itē ex eo q̧ ꝯſtō fauorabil̄ erat. et ſic amplianda. j. de regu. iur̄. odia. Itē ex eo q̧ p̄dicare tenet̄. et ſic debet eſſe ſacerdos. xvi. q. i. adicimus. ſʒ p̄ſpiteri ex ordine nō ex cura ꝯphēdūtur ꝯſtōne honorij et interdum de neceſſitate non hñt fieri ſacerdotes rectōres ꝓrochialium eccleſiarū. ut. s. eo. li. de elec. ſtatutū. vel pone q̧ annus non eſt elapſus vel pone ſecū diſpenſatum. ꝑ decre. s. de elec. cū ex eo.
o ¶ Rōe. q. d. ſi haberent diſpenſatie vl̄ alio mō pſonatū cū illis eccijs. hñtenent̄ ꝯſtōe. vel ſi eſſent p̄ſpiteri. tenēt nō rōe eccie ſʒ ordinis. ut. s. dixi.
q ¶ Capellas. q̄d ſi vnicā hʒ capellā ſi arguamus a vbis falcē due debēt eē. ad hoc. j. de reg. iur̄. pluralr̄. cū ſuis ꝯcor. ad h̄ de dec̄. ad audientiā. Cui⁹ ſoīda ꝯriū tenere. ad h̄. ff. de vi bo. rap. l. p̄tor ait. §. hoīes. inſti. e. ti. in p̄n. ad idē. s. e. li. de elc. c. pe. i. Rñ. s. de ꝓuil̄. ut ꝑuilegia. ibi. apiant̄ eccie. i. eccia. i. di. oēs leges. cū ſuis concor. ff. de negg. l. iij. §. ij. cū cōcor. et. ij. q. i. in primis. nec ob. ar. a vbis. q2 nō dic̄ h̄ niſi fuerit plebania hñs capellas. ſʒ dr̄ in pl̄i plebanie hñtes capellas. et pl̄itatem capellarū ad pl̄itatē plebaniaꝝ referā. ar. p̄ō. decre. ut ꝑuil̄.

Statutū. s. e. ſup ſpecula.
i ¶ Plebanis. quod intellige ut dr̄. j.
k ¶ Leges. nō enim debēt velle videri ſecularū vel forēſiū diſceptationū piti. C. de epī. et cle. reperita.
l ¶ Phiſicā. nō dʒ ſe facere ſub ſpē languentiū curādorum fratrū. s. e. non magno.
m ¶ Clementis. quā nō habem⁹. ſʒ eius mentē hic inſerit. et incipiebat. habito cū fratrib⁹ nr̄is cōſilio ꝛc.
n ¶ Declaramus. no. approbatā opi. gof. q̄ hoc dicebat in

pie memorie clemētis pa-
pe .iiij . p̄decessoris nostri
vestigijs inherentes decla
ramus p̄ntis ɔstōnis ora-
culo rōne ecciaꝝ hmōi non
extendi nisi eedem ecclesie
fuerint plebanie ub se ca-
pellas hn̄tes in quib⁹ in-
stituant̄ clerici ppetui ne-
q̄untes ab ip̄is absq̄ causa
rōnabili amoueri. Idem

Ut periculosa religiosis
euagādi materia sub
trahatur districtius inhi-
bemus ne de cetero aliq̄s
quācunq̄ religionē tacite
vel exp̄sse ꝓfessus in scolis
vel alibi temere habitum
religiōis sue dimittat nec
accedat ad q̄uis studia lrā
rū nisi a suo p̄lato cum cō-
silio sui cōuentus vel maio
ris ptis eiusdem sibi eūdi
ad studiū licētia pmitus
sit concessa. ¶ Si quis au-
tem horum temerarius vi
olator extiterit excōmuni-
catōis incurrat sententiaꝫ
ipso facto. ¶ Doctoresq̄
q̄ siue magistri qui religio
sos habitu suo dimisso le-
gem vel phisicā audiētes
scienter docere aut in sco-
lis suis p̄sumpserint reti-
nere simili eoip̄o sint sentē
tia innodati. Idem.

Episcopus seu quicū
q̄ alius p̄latus vel
clericus iurisdictionē obti
nens tpalem si homicidio
aut alio maleficio ab ali-
quibus in iurisdictōne sua
commisso baliuo suo . aut
alij cuicunq̄ iniungat .ut
super hoc veritatem inqui
rens iusticie debitum exe-
quatur irregularis censeri
non debet quamuis ipse
bauliuus vel alius contra
malefactores ad penam
sanguinis processerit iusti-
cia mediante. nam licꝫ cle
ricis causas sanguinis agi
tare non liceat. eas tamen
cum iurisdictionem obti-
nent temporalem debent
et possunt metu irregulari
tatis cessante alijs delega
re. Bonifacius octauus.

Explic̄ liber .iij. incip̄ .iiij.

a ¶ Perpetui. s. de capel. mo. c. vno.
b ¶ Ab ip̄is. s. plebanis vel capellis. et melius.
c ¶ Ex causa rōnabili. de capel. mo. c. vno. vbi de hoc.
d ¶ Ut periculosa. tracta fuit de extrauagāti. grauis ⁊ dolo
re nō vacua. tn̄ approbatā. s. de vo. c. vno. e. li.
e ¶ Quācūq̄. dum-
f ¶ Vel exp̄sse. s. e. li. de regul. c. i. ⁊
.iij. et in casu isto inter exp̄ssam ꝓfessam et tacitam non est
differentia sicut ali
bi est. s. de elc. nul-
lus. et. ca. indemni-
tatibus.
g ¶ Professus. non
ꝓfessus nō pt redi
re ad seculū. quod
dicit ut. s. de regula.
consulti.
h ¶ Temere. ex cā
enīꝫ hītū dissorma
re si iusta sit puta ti
mor. s. de vi. et bo.
cle. clerici.
i ¶ Cōuentus. ali-
bi dat p̄latus licen-
tiaꝫ sine requisitōe
cōuentus. s. e. li. de
elec. si religiosus. ij.
Rn̄. Sꝫ illud fauo-
re ecciaꝝ vacantiū
ad idē. s. de testa. c.
vl. et illud fauore vl
timarū voluntatuꝫ
et qꝫ piū executōis
testōꝝ onus.
k ¶ Licētia. et tunc
p̄toia sine quib⁹ in
studio comode esse
non posset. q̄ dic
ut no. ij. q. vij. cum
pastoralis. de accu.
ex parte.
l ¶ Horuꝫ. s. q̄ apo
statat dimittēdo ha
bitum. vel qꝫ vadit
ad studium sine licē
tia
m ¶ Ipso facto. spe
ciale i religioso apo
stata. qꝫ alias apo-
stata nō est excōica
tus sed excōicand⁹
sm̄ q̄ no. Jo. ⁊ ber.
.xxij. di. si quis ex clericis. de vi. et hone. cleri. c. si quis ex
clericis. de aposta. c. iij. -miserit hītū vidr̄ q̄ tūc do-
n ¶ Dimisso. quid si nō di- ctores nō sint excōicati. quia
hec pena non est amplianda. j. de reg. iur̄. in penis. Dic cō-
tra. qꝫ cōicat in crimine. et sic eadem et nōminori excōica-
tione ligat̄. de sent̄. ex. nup. et. c. si cōcubine. et in h̄ poterit
dici h̄ potius venire ad declaratione iuris veteris q̄ nonū
casū ponere. -vbi incederet i hītu nō hēret locū ignoran
o ¶ Scięter. - tia. sꝫ vbi dimiserāt hītū ꝓbabil̄r poterāt
ignorare. -nere. no. officiū doctoris scolarē de scol̄ expel
p ¶ Reti- lere. ⁊ p id q̄ dicit retinere dicas q̄ lꝫ doctor
sciat mōachū hn̄tē domū iuxta scolas doctoris ī domo ꝓ-
pa audire excōicat⁹ nō ē. iā eni inhibere nō possꝫ q̄n stet in
domo ꝓpria. et fac̄ q̄ dixi. j. de reg. iur̄. locupletari. Quid
si monachus nō vult exire scolas. videt̄ p hāc l'ram q̄ lici
te vi possit expelli. ad hoc de sen. ex. venies. et hoc maxime
si vera esset opinio q̄ excōicatus nō gauderet p̄uilegio ca
nonis. quod nō est verū sm̄ io. et ber. qui de hoc no. xvij.
q. iiij. si quis deinceps. de sen. ex. ɔtingit. i . Quid si nō pt
expelli. Exeat scolas doctor ad instar eius q̄ dicimus cū
excōicatus intrat ecclesiam. ut no. xi. q. iij . sicut apostoli. ⁊
p modernos. s. de
sen. ex. nup.
q ¶ Simili. qꝫ ɔūi-
cant in crimine. ut
dixi. et qꝫ cōditor si
bi nō reseruauit ab
solutōnem. alijs in
dulsisse vidr̄. s. de
sen. ex. nup. et facit
q̄ no. s. e. sup spe-
cula. Johānes.
r ¶ Episcop⁹. ema
nauit ad decla
rationem coꝝ q̄ no.
ber. et innocent̄. ⁊
moderni. s. e. cleri
cis. vbi videbatur
glo. et ost. sentire q̄
gn̄alem vicariū vel
bauliuū possꝫ dare
ad talia. sed nō spe-
cialē. Sed ex vbis
ip̄orū olim tenebaꝫ
contrariū. nā dicit̄
q̄ si appellet̄ in tali
cā dꝫ appellari ad
ip̄m p̄latum. et ip̄e
alij delegabit. ergo
ec̄ sm̄ eos sp̄ealiter
poterat delegare.
Quid ergo iuris de
p̄latis tpalē iurisdi
ctōem habentibus
habes h̄. ⁊ quō eaꝫ
cōmittere possint.
Quid iuris de cleri
cis iniuriā passis. ⁊
quō de ip̄a cōqueri
possint. habes. j. de
homi. p̄latis.
ergo et sp̄aliter cōmittit. Dicit host. s. e. clericis. q̄ sibi pla
s ¶ Hoc maleficio.
ceret q̄ aut daretur clericis licentia tales causas iudican-
di p seip̄os. aut taliū causaꝝ ptās ip̄is clericis tolleretur.
cū ɔmissio sit cōtra ius. ff. de of. eius cui mā. est iur̄. l. i.
t ¶ Iusticia mediante. Quid si cōtra iusticiā. Dic idem. nā
epus qui mandauit iusticiā fieri nō est in culpa si iusticiari
us delinquat. et absit de ea que ꝓpter bonū et licitum ⁊c.
.xxiij. q. v. de occidendis. Nō ob. j. de homi. is qui mādat.
quia ibi culpa p̄cessit. et casus qui culpam sequit̄ bene im
putatur. de hoc plene de homici. sicut dignum. hic nulla
culpa precessit.
u ¶ Liceat. s. e. clericis. et. c. sententiam.
x ¶ Possunt. ergo pt quis p alium quod non p se. de hoc
dixi. j. de reg. iur̄. potest quis.